

Ton van Eck - Saxophone Quartet

Aanvang:

maandag 11 september 2023, 20:15 u.

Einde:

maandag 11 september 2023, 21:30 u.

Concert in het kader van het Festival 100 jaar Willibrordusorgel. Hiervoor is een [toegangkaart](#) vereist.

Programma

Gijs van Dijk (1954)	Koraal <i>Saxofoons en orgel</i>
Georg Friedrich Händel (1685 - 1759), Francisco Neves (2000)	Halleluja <i>Saxofoons en orgel</i>
Johan Sebastian Bach (1685 - 1750)	Erbarme Dich, Mein Gott uit: Matthäus Passion (BWV 244) <i>Saxofoons en orgel</i>
Jehan Alain (1911 - 1940)	Litanies <i>Orgel solo</i>
Ad Wammes (1953)	Digging for Gold - Digging - Where is the Gold - Finally found It <i>Saxofoons en orgel</i>

Rob Goorhuis (1948)	Wanderer im Tal der Gegenwart <i>Saxofoons en orgel</i>
Albert Alain (1880 - 1971)	Scherzo <i>Orgel solo</i>
Johann Sebastian Bach (1685 - 1750)	Air on the G string <i>Saxofoons solo</i>
Chiel Meijering (1954)	Sei gegrüset, Jesu gütig <i>Saxofoons en orgel</i>

Uitvoerenden

Ton van Eck, orgel

The Amsterdam Saxophone Quartet o.l.v. Henk van Twillert

Henk van Twillert Baritone / Soprano Saxophone

Filip Davidse Soprano / Tenor Saxophone

Guido Deflaviis Tenor / Baritone Saxophone

Claudio Pereira Alto / Baritone Saxophone

De onbegrensde expressieve mogelijkheden van de saxofoon is altijd een uitgangspunt geweest voor de repertoire keuze van The Amsterdam Saxophone Quartet. Van fluweel zacht en glanzend tot robuust en sonoor, maar zeker ook sensueel en opwindend. Al deze kleuren en nuances zijn terug te vinden in de gevarieerde geschiedenis van het kwartet. Naast de kwartetalbums heeft het ASQ worldwide tournees gemaakt en CD's opgenomen met bekende solisten uit de jazz, folk en klassieke muziek, zoals de bijzondere opnames met: Jaap Van Zweden, Daniel Wayenberg en Han Bennink. Het Amsterdam Saxophone Quartet werd in 1979 opgericht door Henk van Twillert en Bart Kok destijds beiden studenten aan het Conservatorium van Amsterdam. In 2019 verwelkomden Rob Hauser en Henk van Twillert twee nieuwe leden: Menne Smallenbroek en Hristo Goleminov. Afhankelijk van de programmering werkt The Amsterdam Saxophone Quartet werkt met een gevarieerde samenstelling. In 2023 nam Guido de Flaviis de plaats van Menne Smallenbroek in. Voor dit bijzondere concert in Kathedrale Basiliek St. Bavo, Haarlem voor het Festival - 100 jaar verwelkomen Henk van Twillert en Rob Hauser: Claudio Pereira en Filip Davidse.

Toelichting op het programma

De saxofoon

De saxofoon werd in de jaren '40 van de 19de eeuw uitgevonden door de Belgische muziekinstrumentenbouwer Adolphe Sax (1814 - 1894). Hij wilde een rietblaasinstrument ontwikkelen met de souplesse van strijkers en het dynamische bereik (luid en zacht) van koperblaasinstrumenten. De saxofoon vertoont overeenkomsten met de klarinet maar bij de klarinet is de boring cilindrisch en bij de saxofoon conisch en dat laatste geeft het instrument zijn enorme dynamische bereik.

Omdat het zo'n jong instrument is, bestaat er relatief weinig literatuur voor de saxofoon. Saxofonisten nemen daardoor noodgedwongen hun toevlucht vaak tot bewerkingen.

Bewerkingen

Bewerkingen zijn zo oud als de muziek. Sterker, bij de oudere muziek was de keuze van het instrument veel minder kritisch dan in de laatste twee eeuwen. Dankzij bewerkingen waren musici toch in staat om, met name bekende werken ten gehore te brengen ook al waren niet alle instrumenten of stemmen voorhanden en konden de luisteraars genieten van de hun bekende melodieën. Componisten maakten niet alleen bewerkingen van hun eigen composities, maar ook van collega-componisten. Voorbeelden daarvan zijn Bach en Handel. Soms brengen componisten wijzigingen aan in de bewerking; ze voegen stemmen toe of wijzigen hier en daar de klank. Een voorbeeld daarvan is **Chiel Meijering** bij wie regelmatig een compositie van Bach ten grondslag ligt aan een stuk van hemzelf. Daaraan voegt hij dan weer eigen klanken toe. Dat is bijvoorbeeld het geval bij *Sei gegrüset, Jesu gütig*, gebaseerd op de gelijknamige cantate, waarmee het concert wordt afgesloten. Ook het *Koraal* van **Gijs van Dijk** verwijst naar de koralen van de Duitse barok. Van **Handels** populaire *Halleluja* bestaan bewerkingen in allerlei bezettingen maar voor **Bachs** ontroerende *Erbarme Dich* verzorgde Henk van Twillert zelf een bewerking waar de solo-saxofoon de zangstem vervangt en het orgel de solovioolpartij. Later in het programma klinkt het beroemde *Air* uit **Bachs** Derde Suite in een bewerking voor saxofoonkwartet.

De twee solo-orgelwerken in dit programma zijn van vader en zoon Alain. De bekende Litanies van **Jehan Alain**, waarschijnlijk geschreven na de dood van zijn oudste zus ten gevolge van een val tijdens een wandeling in de bergen, geeft het smeken van de Christelijke geest weer, die in zijn diepe droefheid alleen maar kan vervallen in herhalingen. In sterk contrast hiermee staat het humoristische en puntige Scherzo van vader **Albert Alain** dat stamt uit gelukkiger tijden in zijn familie.

De twee originele werken voor saxofoonkwartet en orgel staan centraal in het programma. **Ad Wammes** schrijft het volgende over 'Digging for the gold':

Als ik aan een nieuwe compositie begin, duurt het meestal een paar dagen voordat ik iets vind (bijvoorbeeld een melodie, akkoordenschema of ritme) dat de moeite waard is om uit te werken. Vaak voelt het alsof ik 'op zoek ben naar het goud'. Ik moest hieraan denken toen ik een naam voor dit stuk moest vinden. Het stuk bestaat uit drie delen: 1. Allegro tempo met een optimistisch gevoel. 2. Larghetto tempo met een droevig gevoel. 3. Presto tempo met een verheven gevoel. Waarom noem ik het eerste deel niet 'Digging', het tweede deel 'Where is the gold?' en het derde deel 'Finally found it' dacht ik bij mezelf? En dat deed ik! 'Digging for the gold' is geschreven in opdracht van het 'Melisma Saxofoonkwartet' en gefinancierd door 'Fonds Podiumkunsten NL'. Het ging in première op 26-10-2018 in 'Het Orgelpark' - Amsterdam.

Rob Goorhuis schreef *Wanderer im Tal der Gegenwart* voor het project Saxophonia dat in maart 2020 aan de Musikakademie van de Bund Deutscher Blasmusikverbände in Staufen (Baden-Württemberg) plaatsvond. De première vond plaats in de abdijkerk van Münstertal im Breisgau door het Ensemble Saxofourte en organiste Karin Karle. De Bijbeltekst van Mattheus waarop het werk is gebaseerd gaat over Johannes de Doper, met name over de periode dat hij in de woestijn verbleef, als een meditatie voor de vastentijd.

Ton van Eck

Gegevens concert

Aanvang: maandag 11 september 2023, 20:15 uur

Locatie: Kathedrale Basiliek St. Bavo, Haarlem, Leidsevaart 146, 2014 HE Haarlem. Ingang aan het Bisschop Bottemannplein

Toegang: Voor dit concert is een toegangskaart vereist. Zie voor de mogelijkheden: [Kaarten Festival 100 jaar Willibrordusorgel](#). Donaties: zie [donateurspagina](#)

Sponsors 2023

Mgr. de Groot Muziekfonds

Ton van Eck, orgel samen met Amsterdam Saxophone Quartet o.l.v. Henk van Twillert.